20 ANYS
Orquestra Simfònica Sant Cugat

Diari del Concert

Divendres, 29 d'octubre del 2010 **N. 41**

L'Orquestra Simfònica Sant Cugat celebra el seu vintè aniversari explorant la gran riquesa de l'obra "Un Rèquiem alemany" de Brahms

"Un Rèquiem alemany", de Johannes Brahms, ha estat la magna obra escollida per l'Orquestra Simfònica Sant Cugat per al concert de celebració del seu vintè aniversari, que ha tingut lloc aquesta nit al Teatre-Auditori Sant Cugat, la seva seu habitual. Estrenada el Divendres Sant de 1868 a la catedral de Bremen -dirigida pel mateix Brahms- i interpretada posteriorment amb èxit a diversos països d'Europa -Suïssa, Anglaterra, França, Rússia...-, "Un Rèquiem alemany" és sens dubte una de les obres cabdals de la història de la música. Es tracta d'un rèquiem amb una litúrgia pròpia creada per Brahms, que no té res a veure amb l'habitual missa de difunts de l'Església catòlica. Escrita després de la mort de la seva mare i del seu amic Robert Schumann, és un homenatge a tots aquells que ens han precedit i que ja no són entre nosaltres. Han participat al concert dos prestigiosos solistes, la soprano Marta Mathéu (Tarragona, 1980) i el baríton Toni Marsol (Cervera, 1971), la Coral Càrmina -fundada l'any 1972 i actualment dirigida per Gorka Sierra- i el Cor Aulos -creat el 1994 a Sant Cugat i dirigit des dels seus inicis per Jordi Piccorelli-. En total han estat més de 120 músics -més de cinquanta instrumentistes de l'Orquestra i més de setanta cantaires, i els dos solistes- els qui han explorat conjuntament la gran riquesa de l'obra de Brahms.

La segona part del concert ha estat plena de sorpreses. En primer lloc, s'ha donat a conèixer el guanyador del primer Concurs de composició de l'Orquestra Simfònica Juvenil de Catalunya, una iniciativa conjunta de la Fundació Privada Música Simfònica i de Cambra i l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC) que s'ha posat en marxa amb motiu dels vint anys de l'Orquestra Simfònica Sant Cugat. El guardonat ha estat Jordi Nus (Les Borges Blanques, 1988), estudiant de composició a l'ESMUC i autor de la banda sonora dels curtmetratges *Pantomima* (2008), *Danger* (2010) i *Acuarela* (2010). El jurat del premi ha estat format per Josep Ferré, director de l'Orquestra Simfònica Sant Cugat, Enric Mestre, director de l'Orquestra Simfònica Juvenil de Catalunya, Jordi Piccorelli, també director de l'Orquestra Simfònica Juvenil de Catalunya, i Eduard Resina, Cap del Departament de Teoria, Composició i Direcció de l'ESMUC. El Concurs de composició de l'Orquestra Simfònica Juvenil de Catalunya és obert a tots els estudiants de composició de nivell de grau mig de l'ESMUC i és previst que d'ara endavant es convoqui anualment. Les bases del concurs estableixen que l'obra guanyadora sigui estrenada per l'Orquestra Simfònica Juvenil de Catalunya o per qualsevol de les altres formacions orquestrals que gestiona la Fundació Privada de Música Simfònica i de Cambra.

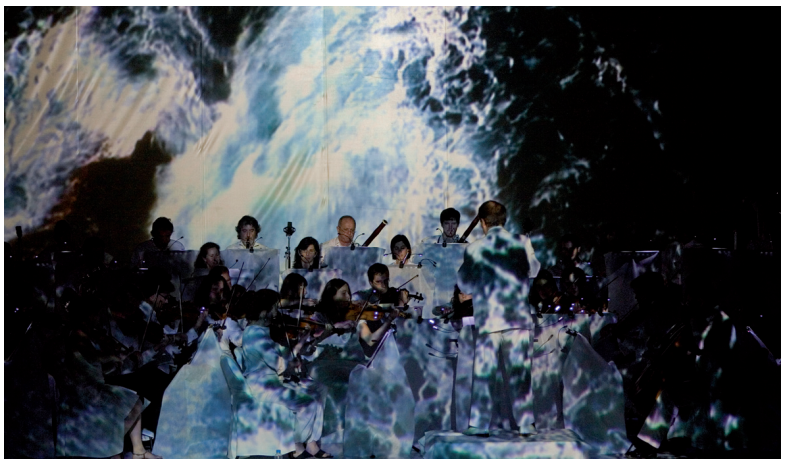
Unes quantes onades gegants han omplert per sorpresa l'escenari, mentre els músics, vestits de blanc, tocaven *Les vespes ("The Wasps")*, de Ralph Vaughan-Williams, una peça fora de programa.

Tot seguit, Flora Puntos, Presidenta de la Fundació Privada Música Simfònica i de Cambra i Presidenta de l'Associació Orquestra Sant Cugat, ha agraït el suport dels músics, del públic i dels patrocinadors al llarg d'aquests vint anys de l'Orquestra. Flora Puntos i Lutz Mittermüller, membre del Patronat de la Fundació Privada Música Simfònica i de Cambra, han lliurat sengles plaques als representants de les empreses que han donat suport a l'Orquestra mitjançant el patrocini: Manuel García Garrido, president delegat de Boehringer Ingelheim España, Josep Maria Gil, director general d'Operacions de Ferrer Internacional, Josep Maria Serra, president del Grup Catalana Occident, i Lluís Recoder, alcalde de Sant Cugat del Vallès. "L'Orquestra s'ha consolidat i ha anat incrementant el seu nivell i suport ciutadà", ha afirmat Lluís Recoder davant del nombrós públic assistent.

Finalment, la música ha tornat a ser la protagonista. L'Orquestra ha interpretat *Les vespes*, de Ralph Vaughan-Williams (1872-1958). Mentre els músics –tots vestits de blanc, inclòs el director- tocaven aquesta peça, la naturalesa -el mar, els camps… - ha entrat silenciosament i majestuosa al Teatre-Auditori, gràcies al muntatge fet a propòsit per Manu Balaguer, director de cinema i realizador d'obres audiovisuals, amb imatges d'Agustí Torres i del mateix Manu Balaguer. El concert ha estat presentat per Joan Vives.

Els patrocinadors de l'Orquestra han rebut sengles plaques de reconeixement pel seu suport a la formació musical. D'esquerra a dreta: Flora Puntos, Presidenta de la Fundació Privada Música Simfònica i de Cambra; Josep Maria Serra, president del Grup Catalana Occident; Josep Maria Gil, director general d'Operacions de Ferrer Internacional; Lluís Recoder, alcalde de Sant Cugat del Vallès; Manuel García Garrido, president delegat de Boehringer Ingelheim España; Lutz Mittermüller, membre del Patronat de la Fundació Privada Música Simfònica i de Cambra.

L'Orquestra Simfònica Sant Cugat, la Coral Càrmina, el Cor Aulos, la soprano Marta Mathéu i el baríton Toni Marsol interpreten "Un Rèquiem alemany" de Johannes Brahms.

L'Orquestra tocarà "El Pessebre" de Pau Casals a la Sagrada Família

"El Pessebre", de Pau Casals, és una obra musical que ha estat força interpretada arreu del món i, en canvi, no pas gaire a casa nostra. Amb motiu del cinquantè aniversari de l'estrena a Acapulco (Mèxic) d'aquest oratori per a solistes, cor i orquestra, l'Orquestra Simfònica Sant Cugat, dirigida per Josep Ferré, diverses corals de Catalunya i solistes l'oferiran el 17 de desembre a la Sagrada Família (Barcelona), el 18 de desembre al Teatre de La Llotja de Lleida i el 22 de desembre a l'Església de Santa Maria de Terrassa.

La pàgina web de l'Orquestra, completament renovada

La pàgina web de l'Orquestra Simfònica Sant Cugat (www.simfonica.cat) ha estat completament renovada. Ara alberga informació molt completa de l'Orquestra. A més, es poden escoltar i veure concerts interpretats per la mateixa Orquestra, consultar la relació de concerts realitzats, llegir els "Diaris del concert" que s'han editat als concerts realitzats al Teatre-Auditori, veure fotografies i reportatges sobre l'Orquestra, etc.

www.simfonica.cat

Els músics

Els músics que han interpretat el concert d'avui són:

Orquestra Simfònica Sant Cugat. Pep Bonachera Fernández, Julià Borràs i Querol, Santiago Burgos i Tarrida, David Calvet Amaro, Anna Calvo Turull, Francesc Castillo Martinez, Antonia Escalas Bernat, Marta Escoz i Balaguer, Teresa Espuny Pujol, Oriol Ferré i Puntos, Violeta Ferré i Puntos, Albert Flores Freixanet, David Franch Lligoña, Jordi Garcia Navarro, Sara Guri Casallachs, Geert Hendrik Krosenbrink, Momo Ko Furukawa, Beatriz Lizarte Martin, Gemma Llorens Galbany, Jairo Londoño Valencia, Mario Markovich Trailovich, Lluis Martinez Martinez, Borja Mascaró Vidal, Sergi Mauro Menchén, Enric Mestre Gras, Josep Mira i Olcina, Lutz Mittermüller, Meritxell Nicolau Teixidó, Vasil Nikolov, Judith Ortega Larriba, Eva Panyella Callao, Marina Parellada Alfonso, Laia Pujolasos Casadevall, Carles Rambla Tió, Sebastià Rio Serracarabasa, Toni Rocosa Girbau, Juan Rodriguez Poveda, Cristina Romaní Quinto, Marina Romo Vivancos, Mayte Santos Pérez, Fernando Serena Losa, Albert Serra i Oller, Matthew Simon, Paula Sirvent Raga, Quim Solé Escobar, Núria Tauler Lopez, Maria Ugarte Lopez-Herce, Jordi Vila Losada, Oscar Vilaprinyó Martí, Eric Willy Galobardes, Ignacio Zamora Rodriguez i Yana Zuyeva.

Cor Aulos. Sopranos: Montse Antràs, Cristina Campmany, Mariona Cantó, Anna Nardi, Helena Puig i Maria Josep Rodríguez. Contralts: Glòria Andrés, Isabel Caragol, Nani Caragol, Mireia Carulla, Judit Coll, Montse Ribera i Mercè Santacana. Tenors: Lluís Canyellas, Jordi Chalaux i Germà Zapata. Baixos: Pere Cortijos, Vicenç Ibarra, Òscar Tolsà i Albert Valero. Director: Jordi Piccorelli.

Coral Càrmina. Sopranos: Maravillas Bolarín, Eulàlia Bonet, Teresa Canal, Lluïsa Casals, Sarín Chaqués, Maria Àngels Custal, Mercè de Cabanyes, Neus de Miguel, Íngrid Grisó (Schröffer), Rosa Jiménez, Elisabeth Pons, Montserrat Rosset, Núria Rubio, Míriam Sànchez, Sònia Torner i Meritxell Tovar. Contralts: Mònica Adrián, Loli Arribalzaga, Diana Bacanu, Joana Busquets, Imma Carballeira, Mariona Comas, Rosa Corona, Bev(erly) Green, Glòria Guillén, Marta Lázaro, Catherine Lecomte, Giovanna Manna, Irene Mijangos i Delia Toma. Tenors: Alfred Agustín, Francesc Bosch, Sergi Carballo, Xavier Compte, Jordi Forcadell, José Gómez, Lluís Mateu, Xavier Monsó i Joan Baptista Mora. Baixos: Jaume Bofill, Joaquim de Miquel i Agustí Gràcia, Oriol Jové, Diego López, Ricard Martínez, Lluís Montenegro, Jaume Prat, Xavier Codony, Jaume Ferrer i Josep Maria Gensana. Director: Gorka Sierra.

Orquestra Simfònica Sant Cugat
Director: Josep Ferré.
Administració: Marta López.
Imatge corporativa: Violeta Ferré.
Regidor: Joan Berlanga.

Un Rèquiem humanista

El Rèquiem de Brahms és una de les obres més imponents del repertori coral de tots els temps. La seva llarga durada, de poc més d'una hora, i la seva orquestració densa, l'han fet sovint impenetrable per a l'oient neòfit. *Un Rèquiem alemany* constitueix la primera temptativa de Brahms de fondre en una única partitura la música coral i la massa orquestral, anticipant-se així a l'extraordinària activitat simfònica que desenvolupará en els anys posteriors.

Johannes Brahms (1833-1897) va escriure aquesta obra magna després de la mort del seu amic i mestre Robert Schumann i com un consol per la mort de la seva mare. Malgrat que els tres primers moviments d'aquest rèquiem es van estrenar l'1 de desembre del 1867 a Viena en un concert en memòria de Schubert i van passar sense pena ni glòria, l'estrena definitiva de l'obra completa, el 10 d'abril del 1868, Divendres Sant, a la catedral de Sant Pere de Bremen, va ser un èxit esclatant. Considerada la primera gran obra mestra de Brahms, *Un Rèquiem alemany* el va ajudar a construir el prestigi de què va gaudir en vida. Posteriorment, un altre Divendres Sant, el del 1871, l'obra es tornaria a escoltar en el mateix escenari per homenatjar les víctimes de la guerra francoprussiana, fet que li donaria una connotació nacionalista.

La particularitat d'aquest rèquiem és que no és una obra sacra ni conserva les parts litúrgiques en què es basa habitualment aquest gènere, sinó que més aviat s'estructura com un cant als vius en una meditació lliure sobre la mort. És per això que alguns crítics i músics l'han qualificat de rèquiem laic. És important fixar-se en la partícula *Un, Ein* del títol de l'obra -*Un Rèquiem alemany*-. Molts musicòlegs han titllat d'arrogant el compositor per aquest qualificatiu d'"alemany" ja que, diuen, desprecia els rèquiems anteriors, fins i tot el del seu mestre Robert Schumann. Brahms el titula amb l'article indefinit *Un* per posar de manifest que és un rèquiem més, el seu, i no pas el rèquiem definitiu.

Amb *Un Rèquiem alemany*, Johannes Brahms transcendeix qualsevol litúrgia per endinsar-se en un camí que segueix en gran mesura l'espiritualitat musical dels grans mestres del barroc. Brahms no s'inspira en la litúrgia catòlica sinó en set textos extrets de la versió alemanya de la Bíblia luterana, amb versicles de l'Antic i del Nou Testament. I és a través d'aquests set fragments que fa una reflexió personal sobre el camí de l'home a la terra i el seu descans etern, entès aquest com l'assoliment de la pau absoluta, de la pau de l'ànima.

Musicalment, *Un Rèquiem alemany* és profundament solemne i al mateix temps commovedor. Escrit per a soprano, baríton, cor mixt i orquestra, està estructurat en set moviments. Al primer, *Feliços els qui ploren perquè ells seran consolats*, el cor ja ofereix un joc de cromatismes magnífics. El segueixen dos moviments titulats *Perquè tota carn és com herba* i *Senyor, fes-me saber la meva fi*. Aquests tres primers moviments són d'un to fosc i llòbrec. No serà fins al quart, titulat *Que bonica és la teva casa*, una visió fugaç del paradís, que Brahms no troba la desitjada serenitat espiritual que es veurà potenciada en el cinquè moviment, *També vosaltres ara teniu tristesa*, que conté uns magnífics solos escrits per a soprano. El moviment sisè, *Perquè aquí no tenim una casa permanent*, per a baríton i cor, és d'una gran complexitat estructural i desemboca en una fuga. L'obra s'acaba amb un setè moviment que ens portarà a un estat de beatitud definitiu: *Feliços els morts*.

El concert d'avui ha inclòs una sorpresa, una peça no programada: *Les Vespes* (1909), de Ralph Vaughan-Williams, una suite de música incidental per a l'obra teatral d'Aristòfanes que du el mateix títol i que mostra l'enginy i la gran capacitat d'orquestració del compositor britànic.

Marta Porter

Flora Puntos

Presidenta de la Fundació Privada Música Simfònica i de Cambra

"Sempre treballo per al futur i per al passat, però gaudeixo molt dels concerts"

-L'any 1990 ja queda força llunyà: acabava de caure el mur de Berlín, encara no s'havien celebrat els Jocs Olímpics de Barcelona.... i naixia l'Orquestra de Cambra Sant Cugat, l'embrió de l'actual Orquestra Simfònica.

-Sí, vam actuar per primer cop el 30 de juny del 1990 en el tradicional concert de Festa Major que la Coral Sant Cugat del Club Muntanyenc realitzava cada any al Monestir. Recordo que dèiem: si fem un any estarà molt bé, i si arribem als tres ja serà un gran èxit! I mira: ja hem arribat als vint! Del 1990 al 2010 hem fet més de 500 concerts!

-Parlin's del paper del soci, que ha estat, i continua sent, una peça fonamental de l'Orquestra.

-L'Orquestra va néixer de la demanda d'un grup de melòmans de Sant Cugat, que en són els socis fundadors. Aquell grup ha anat creixent, tot i que alguns ja no hi són. Els socis tenen un abonament als concerts que l'Orquestra fa al Teatre-Auditori i junts ja omplen tota la platea d'una sessió. Ara n'hi ha 512.

-O sigui que teniu pràcticament tants socis com concerts heu fet!

-Sí.

-I continueu combinant noves propostes amb partitures ja conegudes pel gran públic...

-Sí, el proper concert, per exemple, és dissortadament poc conegut a casa nostra: "El Pessebre", de Pau Casals. L'interpreta l'Orquestra Simfònica Sant Cugat, amb solistes i diverses corals, el 17 de desembre a la Sagrada Família.

-No ens queda gaire espai perquè ens expliqui el munt de feines que vostè fa a l'Orquestra...

-Són molt diverses. Sempre estic treballant per al futur -preparant concerts- o per al passat -tancant aspectes dels concerts ja fets-... però tot i això dels concerts en gaudeixo molt!

Propers concerts de l'Orquestra

- **17 de desembre:** *El Pessebre*, **de Pau Casals. Sagrada Família.**
- **18 de desembre:** *El Pessebre*, **de Pau Casals. Teatre de La Llotja de Lleida.**
- **19 de desembre:** *Concert de Nadal per a la gent gran de Sant Cugat.* **Teatre-Auditori Sant Cugat.**
- **19 de desembre:** *Festival de valsos i danses.* **Teatre Zorrilla (Badalona).**
- **22 de desembre:** *El Pessebre*, **de Pau Casals. Església de Santa Maria de Terrassa.**
- **28 de desembre:** *Festival de valsos i danses.* **Teatre-Auditori Sant Cugat.**
- **29 de desembre:** *Festival de valsos i danses.* **Teatre-Auditori Sant Cugat.**

Propers espectacles del Teatre-Auditori

- **7 de novembre:** *La doble vida d'en John*, **de Ray Cooney, amb Joan Pera i Lloll Bertran (teatre).**
- **8 de novembre:** *Don Juan Tenorio*, **de José Zorrilla (lectura dramatitzada).**
- **12 de novembre:** *Rigoletto*, **de Giuseppe Verdi. Cor Amics de l'Òpera de Sabadell i Orquestra Simfònica del Vallès (òpera).**
- **13 de novembre:** *Gonzalo Rubalcaba* **(música).**
- **14 de novembre:** *Giselle.* **The Crown of Russian Ballet (dansa).**

Patrocinador Fundador
Fundació Privada Música Simfònica i de Cambra
Fundació Jesús Serra — Grup Catalana Occident
Generalitat de Catalunya — Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació
Ajuntament de Sant Cugat
Teatre Auditori Sant Cugat
ferrer

SOCIS PROTECTORS:
AUX VYD-VSS
Avant Grup Autocars
Campmany Dona Home
Carnisseries Tubau
Carré Mobles
Cebado, de Carmen Martínez
Gràfiques Celler
Ofinova
Rotary Club Sant Cugat
Sacum
TMA

20 ANYS Orquestra Simfònica Sant Cugat

Número 41.
Dipòsit legal: B-50580-2003.

Edita: Fundació Privada Música Simfònica i de Cambra.
Presidenta: Flora Puntos i Cabero.

Membres de la Junta de l'Associació Orquestra Sant Cugat i del Patronat de la Fundació Privada Música Simfònica i de Cambra: Josep Maria Ferré i Bofarull, Josep Ferré i Rovira, Josep Jové i Sotorres, Lutz Mittermüller, Francesc Puntos i Amorós, Flora Puntos i Cabero, Joaquim Sans i Oliveró, Ruffo Ventura i Aspas.

Carrer dels Marges, 25, local.
08172 SANT CUGAT DEL VALLÈS.
Tel. 93 589 31 93
Fax. 93 589 32 54

music@simfonica.cat
www.simfonica.cat

Direcció: Daniel Romaní.
Fotografia: Mané Espinosa.
Disseny gràfic: Isabel Núñez.
Il·lustració: Marta Balaguer.